

16.11.2021

Vähittäismarkkinan kehitysryhmän kokous

Aika ja paikka: Tiistai 16.11.2021 12:15 – 15:00, Teams meeting

Osallistujat: Nina Mört-Happonen (Tampereen Sähkölaitos Oy), Jukka Olli (Leppäkosken Lämpö Oy), Pasi Friman (Nivos Verkot Oy), Pekka Karinen (Suomen Kaasuenergia Oy), Anni Grenzmann (Elenger Oy), Marko Korpinen (Loimua Oy), Aleksei Novitsky (UAB Ignitis), Marko Allikson (Baltic Energy Partners Oü), Marianne Masalin (Loimua Oy), Pekka Lehtonen (Kangasalan Lämpö Oy), Esa Hallivuori, Mika Myötyri, Niina Heiskanen, Mikko Jortikka, Heli Haahea, Anni Nupponen

1. Foorumin avaus ja osallistujien esittäytyminen

Mika Myötyri avasi kokouksen ja esitteli agendan. Agenda on toimitettu osallistujille ennakoon ja pyydetty osallistujilta ehdotuksia agendalle nostettavaksi.

Edeltävän kokouksen muistio sekä kokousmateriaalit löytyvät Gasgridin nettisivuilta:

<https://gasgrid.fi/kaasumarkkinat/markkinakehitysryhmat/>

Käytiin läpi kierros, jossa ryhmän jäsenet esittelivät itsensä lyhyesti ja kertoivat odotuksiaan tämän päivän foorumille.

2. Kilpailulainsäädännön huomioiminen kehitysryhmän kokouksissa

Mikko Jortikka esitteli kilpailuoikeudellisen ohjeistuksen Gasgrid Finlandille ja sen markkinafoorumeille. Kehitysryhmän uusien osallistujien on aina tutustuttava hyvin tähän ohjeistukseen. Esityksen kalvolla ”Kokouskäytäntö asiakasforumeissa” on kiteytetty 10 tärkeintä periaatetta kokouskäytäntöjen suhteen.

3. Siirtoliiketoiminnan kuulumiset

Esa Hallivuori esitteli ajankohtaiset kuulumiset siirtoliiketoiminnasta.

- Gasgrid on vahvistanut siirtoliiketoimintayksikön organisaatiota uusilla rekrytoinneilla Kaasumarkkina- sekä Strategia ja TKI-yksiköissä.
- Toiminnan keskeiset painopistealueet esitellään tarkemmin tässä foorumissa
- Tulevat tapahtumat
- Liittymis- ja puitesopimusten päivityskierros on käynnistynyt ja pyritään saamaan valmiiksi kevään 2022 loppuun mennessä

4. Asiakaspalvelun kehittäminen

Niina Heiskanen esitteli asiakaspalvelun kehittämisen tilanteen. Työn alla on ollut vakuushallintamallin kehittäminen. Ensi vuonna painopistealueena on Gasgridin asiakaspalvelun kehittäminen. Tässä keskeisenä

osa-alueena on parempi tavoitettavuus – nykyisellään esim 4 erilaista sähköpostiosoitetta, josta Gasgridiä voi yrittää tavoitella, mutta näissä ei ole 24/7 päivystystä.

Menti-kysely

Avoin palaute ja kehitysehdotukset Gasgridin asiakaspalvelulle

Mentimeter

En ole käyttänyt asiakaspalvelua

Muutoksia voisi viestiä selkeämmin kuulumisten osalta

Vakusehdot vielä selkeämmäksi?

Kehitysideita ja palautetta voi kokouksen jälkeen lähettää suoraan Niinalle tai osoitteeseen commercial@gasgrid.fi

5. Alkuperätakuut

Heli Haapea esitteli kaasun alkuperätakuujärjestelmän kehitykseen liittyvät peruseriaatteet sekä aikataulun.

Kaasun ja vedyn alkuperätakuurekisteri on lakisääteinen. Rekisterin ylläpitäjäksi Suomessa on määrätty Gasgrid Finland Oy. Tämän myötä nykyisin käytössä oleva vapaaehtoinen, kaupallinen Biokaasusertifikaattijärjestelmä tulee poistumaan käytöstä.

Alkuperätakuurekisteri tullaan ottamaan käyttöön viimeistään 1.4.2022. Alkuperätakuuta voidaan myöntää takautuvasti siitä hetkestä asti, kun laki energian alkuperätakuista astuu voimaan.

6. Markkina- ja palvelukehitys

Mika Myötyri esitteli vähittäismarkkinan ja palveluiden kehittämisen kokonaisuuden.

Mittaustietojen toimittaminen Kaasudatahubiin

Aiemmissä foorumeissa on keskusteltu DSO:iden mahdollisuudesta toimittaa mittaustietoja kaasutoimituspäivän jälkeisenä päivänä tai jopa kaasutoimituspäivän sisäisesti.

TSO on tuottanut shippereille arvion tulevasta kaasunkulutuksesta vähittäismarkkinoiden osalta. Tämä ei kuitenkaan pysty ennakoimaan yllättäviä muutoksia kaasun kulutuksessa.

Parin shipperiä totesi keskustelussa, että TSO:n tuottama ennuste on kivaa tietoa, mutta se ei anna uutta ja tarkkaa infoa, jota voisi hyödyntää.

Toiveena edelleen shipperien näkökulmasta on asettaa tiukempi aikaraja mittaustiedon toimittamiselle, mutta tästä olisi syytä kartoittaa jakeluverkonhaltijoiden puolelta, mihin aikarajaan he pystyisivät. DSO:n näkökulma puolestaan on, ettei aikarajaa kannata kiristää nykyisestä.

Korkeilla tasepoikkeaman hinnoilla tarve oikea-aikaisemmalle tiedolle on vielä merkittävämpi.

Keskustelu aiheesta nostetaan Kaasumarkkinan ohjausryhmässä esille.

Vähittäismarkkinapalveluiden maksut

Datahub-maksun on esitetty laskevan vuodelle 2022. Gasgrid näkee, että tulevina vuosina muutokset datahub-maksussa ovat maltillisempia, kun uuden valvontamallin mukainen toiminta on ylösajettu ja käyttöpaikkojen lukumäärä on tarkemmin tiedossa.

TSO:n hinnastoilla on vaikutus muiden markkinaosapuolten omiin hinnastoihin. Gasgrid Finlandin siirto- ja palveluhinnaston julkaisuajankohta tuo haasteita jakeluverkonhaltijoille julkaista hinnastot kuluttaja-asiakkaille oikea-aikaisesti. Hinnan muutoksista tuiee ilmoittaa asiakkaille kuukautta ennen niiden voimaan astumista. Keskustelun yhteydessä esitettiin toive, että TSO:n hinnastot julkaistaisiin viimeistään marraskuun puolessa välissä.

Menti: Palaute vähittäismarkkinan toiminnasta

Tasepoikkeamamaksut ovat merkittävä kustannus ja riski kaasuenergian hintojen ollessa korkeat, koska tasepoikkeamamaksujen mukautusaskel +/- 10 % nostaa tai laskee tasepoikkeamasta riippuen hintaa merkittävästi. Tämän alentamista tulisi pohtia nyt korkean hintatason tilanteessa. Tasepoikkeaman suuruuteen vaikuttaa myös se, ettei vähittäismarkkinoilta saada oikea-aikaista tietoa eikä ennustetta, joka huomioi muutokset.

Palaute vähittäismarkkinan toiminnasta

Pari edustajaa kommentoi keskusteluiden yhteydessä, että kaasun vähittäismarkkina ei tunnu kiinnostavalta markkinalta – useat yritykset eivät ole kiinnostuneita tulemaan markkinalle, ja vähittäismarkkinalle ei synny kilpailua. Tältä osin vähittäismarkkina ei ole toimiva. Markkinaan ei ole helppo päästä sisälle ja tämän osalta pieniä asioita, jotka vaikuttavat päätökseen siitä, onko markkina kiinnostava.

Menti: Mikä toimii nykyisissä palveluissa (markkina, järjestelmät, asiakaspalvelu)?

Mikä toimii nykyisissä palveluissa (markkina, järjestelmät, asiakaspalvelu)?

 Mentimeter

Asiakaspalvelu toimii

Perusasiat kunnossa ja operatiiviset asiat hoituu

Isossa kuvassa kaikki toimii ihan hyvin, varsinkin kun huomio varsin haastavat markkinaolosuhteet joita ollut.

Menti: Mikä ei toimi/missä näet kehitettävää?

Mikä ei toimi/missä näet kehitettävää?

 Mentimeter

Portaalissa on olemassa pieniä kehityskohteita.

Vähittäismarkkina kokonaisuudena ei toimii tehokkaasti

Datahubin ja Portaalin käyttöliittymiä voisi teknisesti uudistaa, graafeja, Excel-exportteja, ym.

Jakeluverkkojen taseselvitys osana valtakunnallista taseselvitystä

Gasgridin ylläpitämä datahub suorittaa vähittäismarkkinan taseselvityslaskennan keskitetysti jakeluverkonhaltijoiden puolesta lisäten kustannustehokkuutta, koska jakeluverkonhaltijoiden ei tarvitse tehdä taselaskentaan liittyviä investointeja operatiivisiin järjestelmiin.

Käytiin läpi markkinaroolien väliset vastuut liittyen vähittäismarkkinoiden taseselvitykseen.

Ei-päivittäin luettavien käyttöpaikkojen kulutuksen ennustaminen – kaasumarkkinan sääntökäsikirja määrittää, että DSO:n on toimitettava kaasudatahubiin ennuste jakeluverkkoalueen ei-päivittäin luettavien käyttöpaikkojen kaasutoimituspäivän yhteenlasketusta odotetusta kulutuksesta. Tämä toiminnallisuus ei ole vielä käytössä.

Käytiin läpi päivittäin luettavien mittaustietojen ilmoittamiseen liittyvät määräajat.

Keskustelussa nousseita asioita

- Pienet kuluttaja-asiakkaat eivät ole valmiita maksamaan yhtään lisää. Nykyiseen mittausjärjestelmään joutuisi tekemään merkittäviä investointeja, jotta päästäisiin nopeampaan mittaustietojen toimittamiseen. Eri asia suurempien asiakkaiden osalta, sillä näitä tietoja voitaisiin varmasti toimittaa nopeammin samalla, kun nämä kestäisivät korkeamman kustannuksen paremmin.
- Varastointivelvoite : Voiko hoitaa varastointivelvoitteen maakaasuna Incukalnsin varastossa? Saisiko tämän organisoitua siten, että varastointivelvoite ei olisi markkinoille pääsyn este (vähittäismyyjät)?
 - o Tuontipolttoaineiden velvoitevarastointi -lainsäädäntö päivityksen alla tällä hetkellä
 - o <https://valtioneuvosto.fi/-/1410877/tuontipolttoaineiden-huoltovarmuutta-uidistetaan-laki-ja-asetusluonnos-lausunnolle>

7. Katsaus tulevaisuuden kaasujen kehitystyöhön

Sara Kärki esitteli katsauksen tulevaisuuden kaasujen kehitystyöhön (Gasgridin TKI-toiminta, TKI-aktiviteetit 2021, TKI-toiminta tulevaisuudessa).

Vetytalouteen liittyen on meneillään monta kehityshanketta, joihin myös Gasgrid osallistuu, mm. yhteistyöhanke Baltian TSO:iden kanssa, jossa selvitetään vedyn syötön vaikutuksia maakaasujärjestelmään.

8. Markkinadatakatsaus

Markkinadatakatsaus jätettiin väliin aikataulusta johtuen. Foorumin esitysmateriaaleista löytyy kuitenkin tiedot markkinadatakatsauksesta.

9. Menti

Päätettiin tilaisuus fiilis-Mentiin: Oliko foorumi aikasi arvoinen:

Oliko foorumi aikasi arvoinen?

